



*2 pav. Atidengtas XX a. pradžios grindinio kraštas iš Š. M. Mačiulio nuotr.*

*Fig. 2. Edge of the unearthed early 20th-century paving as seen from the N.*

*3 pav. Ištirtas šurfas iš P. M. Mačiulio nuotr.*

*Fig. 3. The excavated test pit as seen from the S.*

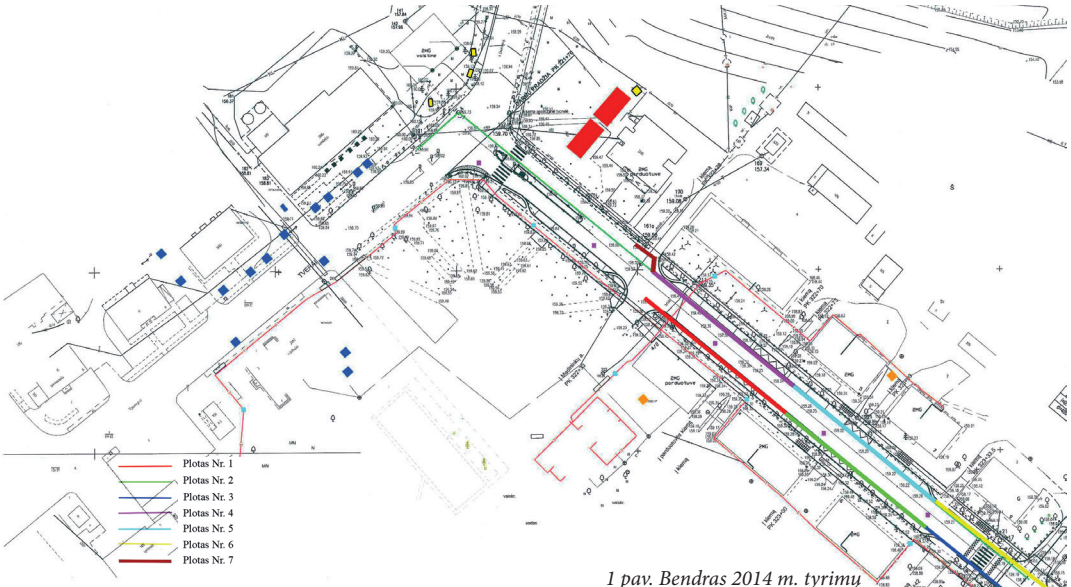
information stand in the W part of the park on Vilniaus street in the town of Valkininkai (Fig. 1). An early 20th-century paving fragment was unearthed at a depth of 60 cm in the test pit (Figs 2, 3), a 19th–20th-century layer up to 45 cm thick under that. An archaeologically valuable 20–25 cm thick 17th–18th-century layer was uncovered at a depth of 85–90 cm. 21 potsherds were found in the test pit.

# VARNIAI

Evelina Simanavičiūtė

## Dariaus ir Girėno gatvė

2014 m. tęsta (pradėti 2013 m.) Varnių miestelio (Telšių r.) Dariaus ir Girėno gatvės rekonstrukcija, kurios metu planuota ją visiškai renovuoti. 220 m šios gatvės atkarpos patenka į Varnių senojo miesto (UK 2535) teritoriją. UAB „Kvėdarsta“ užsakymu prieš darbus šioje atkarpoje 2014 m. balandžio mėnesį atlikti detalieji tyrimai. Jų metu ištirtos 7 įvairaus dydžio perkasos (iš viso 308 $m^2$) (1 pav.). Jų metu iš viso surasti 1469 keramikos ir koklių fragmen-




*1 pav. Bendras 2014 m. tyrimų vietų situacijos planas. E. Simanavičiūtės brėž.*

*Fig. 1. The general situation plan of the locations investigated in 2014.*

tai (inventorizuoti 551), datuojami XV–XX a. Daugiausia tai puodyninių, puodyninių – kryžminių ir dubeninių koklių fragmentai, keletas plokštinių koklių (2 pav.), buitinės keramikos fragmentai (3 pav.), metalo dirbiniai – dvinarės XVII–XIX a. žirklės, kaltinės vinys, peilio ašmenys, bato apkalas, vėlyvo pjūkliuko fragmentas. Visi radiniai perduoti ŽMA.

Dariaus ir Girėno gatvėje tirtuose plotuose po asfalto danga atidengtas ištisai ar fragmentiškai išlikęs XIX a. pabaigos – XX a. akmenų grindinys. Grindinys neužfiksuotas tik labiausiai į ŠR nutolusiame plote 6. Po šiuo grindiniu plotuose 1–2 ir iš dalies plotuose 3–5 fiksuotas 10–60 cm storio XIX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis su negausiais to meto radiniais. Šiame sluoksnyje vietomis pasitaikė pilko smėlio, žvyro tarpsluoksnių, žabų, šakų liekanų. Plotuose 1–2, 60–80 cm gylyje vietomis pavyko užfiksuoti gana neblogai išlikusį smulkių rieduliukų sluoksnį (minimą istoriniuose šaltiniuose), kuris kažkada buvo supiltas siekiant nusausinti šlapią ir klampią gatvės važiuojamąją dalį.

Plotuose 1–3, 0,85–1 m gylyje atidengti XVIII a. II pusės – XIX a. akmeninio grindinio fragmentai. Šiam grindiniui naudoti nuo 5x2x2 iki 25x15x10 cm dydžio akmenys (4 pav.). Po grindiniu plotuose 1–3 ir iš dalies plotuose 4–5, 7 atidengtas XV–XVIII a. datuojamas kultūrinis sluoksnis su gausiais radiniais. Šių tyrimų metu iš viso ištirta 5–20 cm vertingo kultūrinio sluoksnio.

Didžiojoje plotų 3–7 dalyje sluoksnis neišlikęs. Ankstesnių perkasimų metu (tiesiant įvairias komunikacijas) sluoksniai permaišyti. Tačiau šiuose plotuose pavyko surinkti nemažai vertingų XV–XX a. datuojamų radinių. Daugiausia tai kokliai ir keramikos fragmentai. Kiek išsiskiria plotas 7, kuriame, nors ir permaišytuose sluoksniuose, aptikta nemažai plokštinių koklių fragmentų.







*2 pav. Plokštinio koklio fragmentas. E. Simanavičiūtės nuotr.*

*Fig. 2. A panel stove tile fragment.*

*3 pav. Keramikos šukės. E. Simanavičiūtės nuotr.*

*Fig. 3. Potsherds.*

*4 pav. Plote 2 beveik ištisai išlikęs XVIII a. II pusės – XIX a. akmeninio grindinio fragmentas. E. Simanavičiūtės nuotr.*

*Fig. 4. The almost intact stone paving fragment from the second half of the 18th–19th century in area 2.*

## Dariaus ir Girėno Street

In 2014, the investigation (begun in 2013) on Dariaus ir Girėno Street in the town of Varniai continued with the excavation of seven various-sized trenches (a total of 308 m$^2$) (Fig. 1).

In all, 1469 pottery and stove tile fragments dating to the 15th–20th centuries were found and 551 catalogued. Mostly these were fragments of 'pot-shaped' stove tiles (*Topfkacheln*) with standard and cruciform throats and of 'bowl-shaped' stove tiles (*Schüsselkacheln*) in addition to several panel stove tile (*Blattkacheln*) fragments (Fig. 2), sherds of household pottery (Fig. 3), and metal artefacts.

A late 19th–20th-century stone paving was unearthed under the asphalt in the excavated areas with a 10–60 cm thick 19th-century cultural layer with sparse finds under the paving. This last layer was replaced by a layer of small boulders at a depth of 60–80 cm in places.

Fragments of stone paving dating to the second half of the 18th–19th century were unearthed at a depth of 0.85–1 m in some of the plots (Fig. 4) with a 15th–18th-century cultural layer with abundant finds (stove tile fragments, sherds of household pottery) under it in areas 1–3 and partially in areas 4–5, and 7. Cultural layers disturbed during earlier earthwork (in laying utility lines and conducting investigations) were recorded in a large part of the excavated areas.

